

LENIN TUJ VЬLƏT

(По ленинскому пути)

Jun 16 lun 1936 vo

№ 98 (1396)

Подписная плата:
На 1 год 12 руб.
На 6 мес. 6 руб.
На 3 мес. 3 руб.

АДРЕС РЕДАКЦИИ:
п. Кудымкар, Свердловской области.

Krasnəj armia gozša lagerrezn
Snimok vьln: tank vьštə prepjatstvie.

N. Filatov—okruznəj agranom

VKP(B) Okruzkomlən, Okriskoikomlən da Okrproisovetlən gazet

ZASUXAKƏT PEŠƏM VЬLƏ

Tavoša tulbьs vəli šor. Čulalisə kьk mišec, kьz avuəš zerrez. Vьdəs kəzəmmez loəny zasuxa ugroza uvtn. Metereologičeskəj svedennoez matišьk kadə zerrezsə oz kəsja.

Kolə ne əstьny ətik lun, medvь dorjьny aššiny kəzəmmez. Vьd kolhozьn kolə organizujtnь jog turunnez oraləm da vьdəs kəzəmmez kiškalam. Ispolzujtnь eta ponda vьdəs sredstvaez, vьdəs pozannez. Kьtəp eməš pozarnəj masьnaez ispolzujtnь nijə, medvь kačajtnь vəsə ьbbez vьlə. Ləšətnь ьbbez vьlə va vajaləm ponda nətodilnəj vočkaez, u lьn mestaezət vadoršən nuətnь kanavaez i siz, vajətnь vəsə kiškalan mestaez dьnə. Uzsə organizujtnь siz, medvь vьd brigada otvečajtis aslas kəzəmmez ponda, a vьd

kolhoznik otvečajtis kiškalam ponda vьlə torjətnь uəstok ponda. Mukəd kolhozzez eta uz verdə kutčisə-ni. „Zarja budussegə“ nima kolhoz ispolzujtə 1200 verdə jomkoša vak, pozarnəj masina i vьdəs verdəraz.

Eta uz verdə talun-zə kolə kutčisəni i vьdəs kolhozzezlə. Kiškavny vьdəs poševvez. Kiškavny kolə toko rьtnas da ojnas. Vьd kolhozniklə kolə puktьny aššiny vьn, iničiativa da izovretatelnoš zasuxakət pešəmə. Kəzim mijə zenьt kadə da vura ne sь ponda, medvь mijanliš urozajsə koštis zasuxa. Og šetə košmьny kəzəmmezlə! vьdəs kolhoznikkez, kolhoznicaez, ьzьttez i uəttez, kiškalan uzzez vьlə, zasuxakət pešəmə vьlə, zazytočnəj olan ponda pešəmə vьlə!

VЬDƏS UROZAJ ASLANЬM KIEZЬN

Loktis seteəm kad, kər kəzəmm kulturaez pondisə kuštitčьny. No vьdmassезlan kuštitčəmyš zavisišə sьšan, em ili avumuas va (vlaga). Imenno etašan zavisišə urozaj. Mijan okrugьn dьr avuəš zerrez i dьr esə oz loə. Sijən mijanlə kolə əni-zə primitьny mēraz, medvь kiškavny vьdəs kəzəmmez. Kernь etijə pozə, toko kolə kutčisəni da pravilnəja organizujtnь uz. Mijan una kəzəmm plošaddez kolašət munəny sorrez kədnijə i kolə vьdəs ispolzujtnь ьbbez kiškalam vьlə.

Medož kolə əni-zə oravny jogturunnez. Nija kulturnəj vьdmassezliš gušaləny una vlaga. Kolə ispolzujtnь vьdəs pozarnəj masinaez, organizujtnь ny dьnə vьsperevojnəja va vajaləm. Etašə kolə prisposobitьny vočkaez, a etijə pozə ker-

ny siz: vodoprovodnəj truba diametrən 4—5 santimetrov, kužanas 1,5—2 metra prikreplajtčə 30—40 vedornəj vočka verdə. Truba koņečez, tupkəmas i trubə kerəmas ətaməddьnšəny 10—15 santimetra 4—5 milimetrov ьzdaš oštəez. Eta truba atlaəšə vočka-iš krantkət.

Mukəd kolhozzeznь tujə sorrezšən nuətnь šlurovanno, levtьny va i kəzəmm uəstokkezsə polčasa vьlə vətnь. Kerəmm vodojommezšən ьvsərat kolə kernь kanava, kədaiš i pozas kiškavny ьbbez. Ispolzujtəmas-kə kolhozьn vьdəs pozannez kiškalamə kolə kernь i lejakkeziš.

Kiškavny kolə rьtšən ašvəz, sek jeezьk loas isparenno. Kiškavny kolə setčəz, medvь mušь ulsalis. Nevna-kə kiška-

lan, dak sek ulsalə toko vevdərša korka.

Kiškalam vəryн советујtam kernь muširovanno—mušə vevitьny nekьza vundaləm izas slojən.

Vьd brigadaьn kolə organizujtnь torja zvenoez, kədnьlə šetny kiškalam ponda torja uəstokkez. Vьd torja ьv ponda kolə razrobotajtnь nətodilnəj normaez unaja kiškavny, a siz-zə nətodilnəj vьrabotka normaez, medvь pozis donjavny uzlunnez.

Zernovaj kulturnaez kiškalamьs šetas ьzьt urozaj. Šəktь eta čelo, no kolaš etijə kernь mədamkə ovny zazitočnəja. Kolə šetny resitelnoš otpor vьdənlə, kin etijə čelosə pondasə tormozitьny.

AGRANOM FILATOV.

JOGTURUNNEZ—KOLXOZNƏJ UROZAJLƏN VRAGGEZ

Jogturunnez šelškəj xozajstvolə vajətnь ьzьt vred, siz kьz nija jьləny əddən vura i čozə vьdməny—pədtəny šu kulturnaez. Boštəm primer tujə jogturunnez: vasiłok gozumvьtəp šetə 6680 kəzьs tuš, vəvjən šetə 19 000 kəzьs, vez jən—35 500, rcmaska—54 000, pastussəj sumka 73 000, l e v e d a — 100 000 i siz ožlač. 4,5 kvadratnəj nietais vez jən vьdmas—vajtə professor A. I. Malcev—vermə kəzəsavny 50 gektar mu plošad.

Jogturunnez kədnalən kəzьsə xoxolka—letučkəzəp (jən, oduvančik, kiprej), verməny rcznitčьny una kilometra pasta krugom.

Jogturunnez əddən zьvucəs, mukədy obladajtnь seteəm sposobnošən, sto oləny ne ətik god, kət nija i vəlisə čuzəməš ətik uslovieznь. Mukəd jogturunьslən čuzan sposobnošьs soxrañajtčə das doxoddezən.

Jogturunnez jьləny ne toko kəzьsən, no i vuz torreznə. Xvos (mestnəj šerti pištik), imejtə una sustava vuz, kužanas neskolko metra ku-

za i vьdəs eta vuz massəbьs čuzə ogromnəj količestvo vьdmassezə.

Frəj kujlə mušin rьekьn ne rьdьna (10—12 sm.), no učətik torok sь vuzlən šetə vil vьdmas.

2. Jogturunnez vьdmassezlə vajətnь ьzьt vred

a) Jogturunnez mьrd čəny kulturnəj vьdmassezliš šojannez. Siz, naprimer, jarovaj sogdilən sərat urozaj gektar vьliš voštə azot 46 kilo, a rьrej 49 kilo, jən—138 kilo. Sogdi voštə kalijšə 28 kilo, rьrej 68 kilo, jən—138 kilo.

Jogturunnez ьv vьlə koləmən, mijə šetam nьlə šojny (vinnəj doła mušinliš pitatelnoš) zapassez.

b) Jogturunnez mьrdəny kulturnəj vьdmassezliš mušərsə. Mukəd jogturunnez

Vuzes golubəj jənlan rьgəny mušin rьekas 6 metra rьdьnəz i luvəj mestəny sьlən vuz torres verməny šetny vil vьdmassez.

musərsə voštəny sogdi šerti kьkišən unazьk.

v) Jogturunnez zeskatəny kulturnəj vьdmassezə. Jogturun massa, kьz vaitəny, pədtə mijanliš poševvez.

g) Jogturunnez vьlən pondəny ovny saməj zlostnəj vrediteləz da sogəttez,—ovšanicaez da ozim sovkaez, kədnija jogturunnez vьvšən vuzəny ozim poševvez vьlə da mukəd rьrišas vьdsən uñičtozajtnь poševvezə.

Čьrovəj vьrazennəny jogturunnezšən vred

Vьdmassez zasititš Vsesojuznəj institut vьčištis (dannəjez 1933 godšəs), sto jogturunnezšən SSSR pašta urozaj əstəmmez loisə:

Ozimovəj ružəglən 130 million 740 tьseča pud.

Ozimovəj sogdilən 70 million 320 tьseča pud; jar vəj sogdilən 133 million 20 tьseča pud.

Koņesno, medvərja kuim godə jogturunnezən pešəməšan urozaj əstəmmes təččəmən činisə. No šozə ьzьt verojatnošən pozə utverždajtnь, sto mijə jogturunnez kuza, mijan osnovnəj kulturnaezliš urozajsə əstəmə zьn milliard pudəz. To nьlə i kolə pešьny jogturunnezkət Agronom TOPOROV.

Velvinskəj šelsovetьn staxanovskəj dekadnik oz nuətə

Velvinskəj šelsovet oz pešь tujjez kerəmm ponda, a tujjez nьlən əddəni umələš. Eta šelsovetiš kolhozzez aššiny obzəzətelstvoezsə ožə tьrtə. Vil tujjez kerəmm verdə ežə-na kutčislə. Əni ču-

lalə staxanovskəj dekadnik, a Velvinskəj šelsovetiš kolhozzez nem oz kerə da i kər nija pondasə uzavnytə, koji ačьs šelsovetьn nem oz ker.

PETROV.

KOLXOZNIKKEZLƏN RESENO

Popovskəj kolhoznikkezlən ossəj sobranno postanovitiš vьdəs kəzəmm plošaddezə kiškavny. Eta

ponda resitəni i polzujtnь pozarnəj masьna.

V. FSOV.

V K P (B) Centralnėj Komitetlən plenum

Urozaj zimlalem jliš da ŗel'skoxozajstvennej zagotovkaez jliš

(Pondatamsa vizat № 97. Prodolzenno)

V. Lon, rŕs, kenaf da kanatnik kuza

11. Bŕd kolxozlən, kolxozniklən da jedinoŕiçniklən loš medozza ovlazannoŗen tŕtne kontraktacionnej dogovor, kadia imejtə zakonliŗ vŕn, gosudarstvolə lon, penka da kəzŕs ŗetəmən vŕdsən nija razmerreŗn i srokkezə, kədnia ustanovitəmas kontraktacionnej dogovorən.

Ovratitnŕ torja vnimaŗno mestnej-partijnėj da sovetkėj organizaciaezliŗ neovxodimoŗ vŕlə ovespeçitnŕ vartəm vərŕn kontraktacia ŗerti nemedlennə lon kəzŕs da rŕs gosudarstvolə ŗetəm, ssudaez bergətəm; dobivajtčəmən ne toko tŕtne, no i tŕtne sodtə-tən lon kəzŕs da rŕs ŗetan ustanovlennėj plan.

12. Predložitnŕ SSSR-ŗa Narkomlegpromlə:

a) ovespeçitnŕ məjmuŗa goddez urozajis vŕdsəs kolççəm kenaf, juznej rŕs da kanatnik pererabotka 1936 godŗa oktavr 1 lunŗa ne ŗorənzŕk;

b) organizujtnŕ zavoddezliŗ kenaf, juznej rŕs da kanatnik pererabotajtan uzəs siz, medvŕ ena kulturnej vŕdsəs əktəmsə pererabotajtnŕ vŕdsən loktan godŗa urozaj zagotovkaez pondətčəməz, dobivajtčŕnŕ kuza səz vŕxod sodtəm, a siz-zə sodtŕnŕ səz vŕrabotka;

v) ne leznŕ zavoddezən povtorjajtnŕ sluçajjez, kər otkazvajtli sək kolxozzeznŕ vajəm kenaf zaəs, juznej rŕsəs da kanatnikəs primitəmŕn i ovespeçitnŕ, medvŕ zavoddez, kolxozzeznŕ vajaləm ŗŕjəsə vŕdsən primitisə.

G. Tabakkez da maxorka kuza

13. Ustanovitnŕ, sto tabak da maxorka kuza kolxozən da jedinoŕiçnej xozajstvoən kontraktacionnej dogovor pondas lŕddiŗnŕ tŕtəmən toko sek, kər loas ŗetəm dogovorŕn ustanovitəm kaçestvo da assortiment, a kontraktacionnej dogovor perevŕpolneçno ponda premia—nədvavka ŗetŗə sek, kər tabak da maxorka ŗetəm summas prevŕsajtə donŗə, kəda vəl i uslovitəm kontraktacionnej dogovorən.

14. Ustanovitnŕ predeçnej zagotovka srokkez:

a) vez tabakkez SSR Gruzia da Azovo-Çernomorskėj kraj kuza—mart 15 lunə, a vŕdsəs SSSR-iŗ ostalnėj rajonnez kuza—1937 godŗa fevral 15 lunə;

b) maxorka—Zapadno-ŗibirskėj, Vostoçno-ŗibirskėj da Krasnojarskėj kraj i Omskėj ovləs kuza—dekab 31 lunə, vŕdsəs ostalnėj ovləssez, krajjez da respublikaez kuza—1936 godŗa dekab 1 lunə.

15. Predložitnŕ SSSR Narkompiŗsepromlə ovespeçitnŕ za-

gotpunkttez vŕlŕn primitən maxoroçnej ŗŕjoliŗ vlaznoŗ opredelitəmsə iskluçitelno laboratoriaezer.

D. Kartovki da plodoovossez kuza

16. Sijən, sto gosudarstvolə kartovki postavka ovlazatelstvoez vŕdsəs kolxozzeznŕ, kolxoznikkezən da jedinoŕiçnej xozajstvoezən dolzonəŗ lon vŕdsən tŕtəməŗ kəzŕttez suvtəz, predložitnŕ rajonnėj ispolnitelnėj komitettezlə utverditnŕ vŕd kolxoz ponda da ŗel'sovet ponda kartovki garjan da zagotovitelnėj punkttezə, spirtnej da kraxmalopatoçnej zavoddezə kŕskalan plan. Kartovki massovəja garjan kad ustanovitnŕ ne ŗorənzŕk ŗençabr 20—25 lunnezŗa.

17. Kolxozzez, kolxoznikkez da jedinoŕiçnej xozajstvoez ponda gosudarstvolə ustanovlennėj kartovki postavka ovlazatelstvoez tŕtəzə zapreçitnŕ kartovkiən kolxoznej da individualno-kreŗŗanskėj torgujtəm.

Ustanovitnŕ, sto vŕd torja kolxozən i kolxoznikən kartovki postavkaez gosudarstvolə vestəm vərŕn sŕlə razresajtčə vuzavnŕ assis kartovkisə gosudarstvennej da kooperativnej organizaciaezlə, a kartovkiən kolxoznej da individualnej torgovlja lezŗə toko sek, kər loas tŕtəm kartovki postavka plan krajən, ovləsən i vŕdsən respublikaən.

18. Predupreçitnŕ juraliŗŗezəs Sojuzzagotplodoovossis, Centroploodoovossis da zavedujussajjezəs zagotovitelnėj punkttezis nŕ personalnej otvetstvennoŗ jliš zagotovitəm stolovėj kartovki vŕdsən soxrannoŗ ponda, əddənzŕk sija kartovki ponda, kəda zaptəm təv kezə.

19. Otmetittəm əddən lŕzŕt raskoddez kartovki da ploddez zagotovka vŕlə, xranitəm da torgujtəm vŕlə, poruçitnŕ SSSR Sovnarkomlə primitnŕ meraez maksimalnəja çintnŕ ena rasxodezsə promŗslennėj centreŗn.

20. Plenum lŕddə nedopustiməjan, sto sovxozeznŕn da kolxozzeznŕn sodəm karç produkcia ne vŕdsən ispolzujtəm sovetkėj torgovljaən karç kaçestvo da assortment korennejə burmətəm ponda i predlagajtə zagotovitelnėj da torgujussėj organizaciaezlə da konŗervennėj promŗslennəŗlə:

a) ovespeçitnŕ karç zagotovka plan vŕdsən tŕtəm torja kulturnej oŗobenno pomidor, ogurçi, luk da morkov;

b) kontraktacia dogovorrez ŗerti priçimajtnŕ iskluçitelno dovrokaçestvennej karççez, ploddez da jagəddez;

v) karççez, ploddez da jagəddez sostojaŗno ŗərnŕn ovespeçitnŕ tŗatelnėj nabludenne upakovka kosta, perevozka da xranitik kosta, siz-zə likvidirujtnŕ plodoovossez eŕkatəm da brak.

21. CK-lən plenum ovlazvajtə zagotovitellezəs da konŗervennėj promŗslennəŗs 1936 godə karç, ploddez da jagəd zagotovka organizujtnŕ siz, medvŕ ovespeçitnŕ naŗelennəŗ una dovrokaçestvennej karçən da ploddezən.

E. Kŕlever kuza

22. Predložitnŕ zagotovka Komitetlə organizujtnŕ kŕlever zagotovitəm siz, medvŕ ovespeçitnŕ vŕdsən kŕlever zagotovitən plan tŕtəm 107 tŕŗeça centner, kəda utverditəm 1936 god VKP(B) CK da SSSR Sovnarkomlən mart 31 lunŗa postanovlennəən.

Organizujtnŕ zagotovkaə primitəm kŕlever kəzŕs çititəm da eŕkəttəg xranitəm.

Z. MTS uzzez ponda naturplata kuza

23. Predložitnŕ partijnej da sovetkėj organizaciaezlə da MTS-iŗ direktorrezlə ovespeçitnŕ:

a) jul 1 lun kezə—vŕdsən da toçnej uçot uzlə, kəda kerisə MTS-ez torjan vŕd kolxozlə, çulətnŕ jun təlisa kolxozzeziŗ da MTS-iŗ aktez ŗerti uzzez uçot sverka;

b) uvorka kosta, zernovėj da maŗleniçnej kulturnej vartikə, kartovka garjikə, lon da rŕs neekikə ətlən brigadirrezkət da kolxozzeziŗ predsedatellezkat suvətəlnŕ vŕd vit lunə aktez kerəm uvorka, vartəm, garjəm da neekəm uzzez jliš;

v) ne ŗorənzŕk vit lun vərŕi MTS-ən kerəm uzzez ponda ovespeçitnŕ kolxozlə ŗoçtez vŕpiska da nija ŗetəm kolxozzezsə urozajnoŗ ŗerti sija ili mədik gruppaə otneŗitəm vərŕn, a ŗu da maŗleniçnej kulturnej vartəm ponda, kombajnən zimlalem ponda, kartovki garjəm, lon da rŕs neekəm ponda,—ena uzzez pondətčəmŗən vŕd vit lun vərŕn;

g) MTS-ən obŗluzivajtan kolxozzeznŕn ovespeçitnŕ, medvŕ MTS-iŗ əslisŗezən əslŕnŕ mədrəv vŕdsəs ŗusə, kəda poluçitəsə kolxozzeznŕn vartəm ponda da kombajnezən uvorka ponda.

24. MTS-iŗ uz uçot burmətəm ponda, MTS-ez da kolxozzez koləsŕn pravilnejə rasçottez ovespeçitəm ponda, ustanovitnŕ vŕd MTS-ə direktor veziŗəs dolznəŗ kolxozzezkət rasçottez kerəm kuza.

25. Predložitnŕ urozaj ustanovlennėj gosudarstvennej mezarajonnėj komiŗŗisaezlə 1935 god ponda kolxozzezsə sija ili mədik urozajnoŗ gruppaə otnoŗitan

ustanovlennėj porjadokən rukovodstvujtčəmən, pomavnŕ kolxozzezsə urozaj ŗerti gruppaezə otneŗitəm:

ŗepa kulturnej kuza—Uzbekskėj, Turkmenskėj, Tadzijskėj, Azerbajdzanskėj, Armjanskėj da Gruzinskėj respublikaezət jul 20 lun kezə, ostalnėj juznej rajonnez kuza—avgust 10 lun kezə, vŕdsəs ostalnėj ovləssezət, krajjezət da respublikaezət—ŗençabr 5 lun kezə.

26. Lŕddətən, sto kolxozzezsə MTS-ez nedostatoçnejə obŗluzivajtənŕ kartovki, lon, rŕs da maŗleniçnej kulturnej zimlalemən,—predložitnŕ SSSR Narkomzemlə da MTS-eziŗ direktorrezlə ovespeçitnŕ etnija kulturnej obrabotka da zimlalan plannez tŕtəm ordçən ŗu kulturnejkət. Kolxozzezlə lon zimlalem da perviçnej obrabotka burzŕka organizujtnŕ otsaləm ponda ispolzujtnŕ MTS maŗnaez, torjan ŗergeevliŗ vŕdsəs lonpŕkətan maŗnaezəs koncentrirujtnŕ MTS-ŕn kolxozzezlə otsaləm ponda

Z. Prijomka, xranitəm da perevozkaez kuza

27. Predložitnŕ Zagotovka Komitetlə, Narkomlegpromlə, Narkom-pissepromlə da SSSR Narkomzemlə:

a) zagotovkaez pondətčəz çulətnŕ skladdez dovrokaçestvennej remont, nija dezinsekcija, zagotovitelnėj punkttezəs kolana inventarən snəvditəm, med ovespeçitnŕ zagotovkaezə vŕdsəs postupajussėj ŗel'skoxozajstvennej produkcia prijomka da sija əstətəg xranitəm;

b) 1936 godŗa plan ŗerti skladdez stroitan uz konçitnŕ to kŕeəm srokkezə:

ŗu ponda—jomkoŗən ne jeezŕk 55 miljon pud—jul 1 lun kezə, 35 miljon pud—avgust 1 lun kezə, a vŕdsəs ostalnėj jomkoŗən—ŗençabr 1 lun kezə;

Plodoovossez ponda—avgust 1 lun kezə;

Xlopok ponda—skladskėj jomkoŗ—14 miljon pud da 2 tŕŗeça buntovėj ploŗsadkaez—ŗençabr 15 lun kezə;

Lon da tabak ponda—okçabr 1 lun kezə;

v) pomavnŕ stroitelstvoən ŗençabr 1 lun kezə vil 15 əlevator da lŕdətŕnŕ 80 əlevator;

g) konçitnŕ susylkaez stroitelstvo:

ŗu ponda—75 susylka avgust 1 lun kezə, 150 susylka—ŗençabr 1 lun kezə, 50 susylka—okçabr 1 lun kezə, a ostalnėj susylkaez—dekab 1 lun kezə;

xlopok ponda—8 zavodskėj susylka—okçabr 15 lun kezə;

